

письями въ Ватопедѣ, призваши Даскала Спиридона. Тотъ, поглядѣвъ на нихъ, однимъ словомъ *ἄρχηστα πράματα* осудилъ ихъ на сожженіе. Количество рукописей было велико, потому что, какъ завѣряли, въ истопленной ими печи испекли монастырскіе хлѣбы. Въ м. Ксенофъ по такой же причинѣ сбросили книги въ море. Нежелательно было также, чтобы отъ этихъ книгъ Сербы и Болгаре, которые до сихъ поръ повторяють о своихъ монастыряхъ, захотѣли преобладать. Къ несчастію, потомки нашихъ учителей, при всѣхъ своихъ дорованіяхъ и преимуществахъ, мало вникають и въ свои рукописи. Сколько разъ выдавали онѣ мнѣ за словянскую греческую рукопись, писанную уставомъ!... Нигдѣ не видно любви къ наукѣ; напротивъ, слышны или извиненія своего невѣжества, или порицанія касались впрочемъ такихъ предметовъ, которые лежали въ обязанности самыхъ порицателей. Непростительно, что имъ событія болгарской и сербской церковной исторіи, а равно и житія святыхъ, просіявшихъ у этихъ племенъ, извѣстны лишь изъ синаксара Никодима¹⁾, а между тѣмъ собственныя рукописи, гдѣ находятся драгоцѣнныя свѣдѣнія о св. Кириллѣ, Іоаннѣ Рыльскомъ, истлѣвають“ (Очеркъ путешествія по Европейской Турціи, 2 изд. Москва 1877, стр. 82 сл.).

Състоянието, което описва Григоровичъ, сега се е подобрило отчасти, но щетитѣ, извършени вече отъ невежество и ненависть, сж непоправими.

Ето прочее, на първо мѣсто, надписитѣ и бележитѣ, които събрахъ въ Зографския български манастиръ.

1. — Зографъ. Бележка отъ 1251 г. въ триодъ. № 1, български изводъ, на последния 299^б листъ:

Твоа мѣти ги въспомъ въ рѣ и рѣ къзъкъжъ истинниъ
с з и ѳ (6759—1251).

2. — Зографъ. Приписки въ Драгановия миней, № 55, български изводъ отъ XIII в. Първата приписка се намира долу на листа, гдето свършва месецъ мартъ. Тоя листъ заедно съ други петъ, сега се намиратъ въ руския манастиръ Св. Пантелеймонъ. Приписката гласи: † Писанъ ѿкаа́нїѹе. Драгане. ꙗко за грѣхы твоѣ бѣ твои мжунтъ та . пѣ страннїѹе. . . — Втора приписка, слабо запазена, се намира на л. 16^б: † Сѣа

¹⁾ Гръцки сборникъ съ жития, печатанъ отъ Никодима Светогорецъ.